

Økologi, Planter

Vinterhvedesorter med brødkvalitet i OrganicXseeds

I OrganicXseeds findes økologisk udsæd af en række kendte og mindre kendte vinterhvedesorter til høst 2022. Der er bl.a. sorter, som bliver udbudt af tyske forhandlere, hvoraf flere er afprøvede i nordtyske økologiske forsøg. Flere af de udbudte sorter har brødkvalitet.

Viden om

Antal sidebesøg: 0

Brødhveder i bekendtgørelsen

De udbudte sorter Informer, KWS Extase og KWS Montana fremgår som godkendte hvedesorter til brødhvede i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2021/2022. Sorterne er afprøvet i danske forsøg. Informer og KWS Extase er afprøvet i både konventionelle og økologiske forsøg, og KWS Montana er afprøvet i konventionelle forsøg et enkelt år. I Sortinfo kan man finde målte kvalitetsegenskaber for sorter afprøvet i danske landsforsøg.

Tyske brødhvedekategorier

Flere sorter har brødhvedekvalitet efter den tyske skala for brødhvede. I Tyskland er kategorierne for brødhvedekvalitet fastlagt efter minimumskrav for en række bagekvalitetsegenskaber (volumen- og meludbytte, dejens elasticitet, dejens overflade, faldtal, sedimentationsværdi, vandoptag).

Der er fire klasser:

- **E-hvede:** Elite-hvede, brødhvede af høj kvalitet
- **A-hvede:** Kvalitetsbrødhvede med lavere krav end E-hvede
- **B-hvede:** Brødhvede med lavere krav end E- og A-hvede
- **C-hvede:** Øvrige hveder, bruges primært til foder

I tabellen herunder er der anført en kategorisering af brødhvedekvalitet for udbudte sorter fra den tyske og den østrigske beskrivende sortliste 2021. For de resterende sorter er man henvist til at finde oplysninger hos forhandlerne på deres respektive hjemmesider og i deres produktkataloger.

Forsøgsresultater

En del af sorterne udbydes af danske forhandlere og er afprøvet i danske sortsforsøg, både konventionelle og økologiske forsøg. Informationer om de enkelte sorter og resultater fra danske sortsforsøg kan du finde på [SortInfo](#) og i [Oversigt over Landsforsøgene](#)®.

Flere sorter er forædlet og afprøvet til økologi i bl.a. Tyskland, Østrig og Schweiz.

En del af sorterne er afprøvet i nordtyske økologiske sortsforsøg, og i tabellen herunder er der linket til forsøgsresultater fra disse forsøg. Du kan

 finde oplysninger om sorterne i den [tyske beskrivende sortliste](#).

I den beskrivende sortliste har dyrkningsegenskaber karakterer efter en skala 1-9, hvor høj værdi betyder stærkt udtryk af den pågældende egenskab, og 5 er en middelværdi. I den beskrivende sortliste indgår kun beskrivelser underbygget af officielle forsøg og/eller fra landsforsøg.

I tabellen er der desuden angivet med landekode, i hvilke lande sorterne er optaget på national sortliste, og derfor er afprøvet i værdiafprøvning og godkendt i det pågældende land.

Alle vinterhvedesorter, der pr. 23. august er tilgængelige i OrganicXseeds. Sorterne fremgår ikke i en prioriteret rækkefølge.

Sortsnavn	Sorter i bekendtgørelse DK ¹⁾	Brødhvede-kvalitet Tyskland, 2021 ²⁾	Brødhvede-kvalitet Østrig skala 1-9 ³⁾	Danske sorts-forsøg ⁴⁾	Nordtyske sorts-forsøg ⁵⁾	Sortsliste ⁶⁾
KWS Extase	x			Ø2020-2021, K2017-2021		DK, GB, NL, FR
Informer	x	B (K)	Ø2020-2021	Ø2020-2021, K2016-2022	2020, 2019	DK, DE, LT, SE, NL
KWS Montana	x	E (K)		K2016		DE, GB
Butaro		E (Ø)			2020	DE
KWS Emerick		E (K)		Ø2021		DE
KWS Milaneco		E (K)				DE
Purino		E (Ø)			2020, 2019	DE
SY Koniko		E (K)				DE
Thomaro		E (Ø)			2020, 2019	DE
Viki		E (K)				DE, GB, SK
Wendelin		E (Ø)			2020, 2019	DE
Asory		A (K)		K2017-2018	2020, 2019	DE, NL, BE, CZ, GB, EE, BE, LT
Tilliko		A (Ø)				DE, AT
Rubisko		(A) få data			2020, 2019	FR, RS, IT
Argument		B (K)			2020, 2019	DE, GB, PL
Ross		B (K)			2020, 2019	DE

Sortsnavn	Sorter i bekendtgørelse DK ¹⁾	Brødhvede-kvalitet Tyskland, 2021 ²⁾	Brødhvede-kvalitet Østrig skala 1-9 ³⁾	Danske sorts-forsøg ⁴⁾	Nordtyske sorts-forsøg ⁵⁾	Sortsliste ⁶⁾
Campesino		B (K)				DE, GB, NL, FR, BE
Elixer		C (K)		K2011-2019	2020, 2019	DE, NL
KWS Keitum		C (K)				DE, BE
Adamus			7 (Ø)		2020	AT
Alessio			7 (K)		2020, 2019	AT
Christoph			7 (K)			AT, SK
Edelmann			7 (Ø)	Ø2019	2019	AT, GB
Graham				K2015-2022		GB, IE, NL
Illusion						CZ
Montalbano						CH
Pondus				Ø2021, K2019-2022		DK
Royal						CH
Tobias			8 (Ø)		2019	AT
Turandot					2020	CZ, GB
Wiwa						CZ

1) Godkendte hvedesorter til brødhvede i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2021/2022. 2) Oplysninger fra den tyske beskrivende sortsliste 2021. Ø = økologiske dyrkningsbetingelser. K = konventionelle dyrkningsbetingelser. 3) Oplysninger fra den østrigske beskrivende sortsliste 2021. 4) Forsøgsoplysninger kan du finde på SortInfo eller i Oversigt over Landsforsøgene ©5) Forsøgsoplysninger fra økologiske forsøg i Schleswig-Holstein. 6) Landekoder for de lande, hvor sorten er afprøvet i værdiafprøvning og optaget på sortsliste.

OrganicXseeds og dispensationer til brug af ikke-økologisk udsæd

I OrganicXseeds er vinterhvederne opdelt i fire sortskategorier efter brød- og kagemel, foderhvede og ikke specificeret anvendelse. Nogle sorter er placeret i flere kategorier og andre kun i en enkelt. Stol ikke blindt på denne opdeling, da sorter kan være fejllaceret.

Du kan finde information om forhandlere af de enkelte sorter i OrganicXseeds.

Kun i det tilfælde at der er udsolgt af økologisk udsæd af vinterhvede, eller at du har nogle særlige og individuelle krav til sortsvalg, vil du have mulighed for at få dispensation til at anvende andre sorter, end de sorter der udbydes økologisk. Dispensationen skal du søge elektronisk hos Landbrugsstyrelsen via login i OrganicXseeds.

Sortsvalg

Det øgede udbud af sorter via [OrganicXseeds](#) giver mulighed for at afprøve nye og anderledes økologiske sorter med interessante egenskaber. Men samtidig vil der være stor usikkerhed om, hvordan sorter, der ikke er afprøvet i danske eller sammenlignelige forsøg, vil klare sig under danske forhold.

Man kan vælge at holde sig til det kendte. En anden mulig tilgang kan være at starte op med et begrænset areal med en eller flere sorter, for på den måde selv at kunne vurdere dyrkningsegenskaber, udbytte og kvalitet, uden at sætte alt på ét bræt.

Vær opmærksom på om sorten er afprøvet i danske eller sammenlignelige forsøg og

- har effektiv resistens mod gulrust, Septoria, meldug og brunrust
- har de ønskede kvalitetsegenskaber
- har givet stabilt og stort udbytte i flere års forsøg
- har en god højde så den kan skygge for ukrudtet
- har en god stråstivhed for at mindske risiko for lejesæd
- er vinterfast.

Forhør dig om specifikke kvalitetskrav hos potentielle aftagere.

Kilder:

- Landbrugsstyrelsen, [godkendte hvedesorter og kvalitetskrav til brødhvede](#)
- [www.sortinfo.dk](#)
- [Beschreibende Sortenliste, Bundessortenamt 2021](#)
- [Österreichische Beschreibende Sortenliste 2021](#)
- Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein, [Ökologischer Pflanzenbau](#)
- [www.organicxseeds.dk](#)

Emneord

Brødhvede

Korn

Vinterhvede

Publiceret: 25. august 2021

Opdateret: 25. august 2021

Vil du vide mere?

Tove Mariegaard Pedersen

Specialkonsulent

SEGES

tmp@seges.dk

+45 8740 5492

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES   Tlf.   87 40 50 00
Agro Food Park 15   Fax.   87 40 50 10
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk

